

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 К 096642 19 Квлз
Бања Лука, 07.06.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Даниеле Миловановић, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног Е.М. и др., због кривичног дјела преваре из члана 239. став 3. у вези са ставом 1. и чланом 23. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости, који је поднио бранилац осуђеног, адвокат Х.В. из Б., против пресуда Основног суда у Бањој Луци број 71 0 К 096642 17 К 2 од 03.11.2017. године и Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 К 096642 18 Кж 2 од 12.12.2018. године, у сједници вијећа одржаној дана 07.06.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бањој Луци број 11 0 К 096642 17 К 2 од 03.11.2017. године, оглашени су кривим Н.В. и Е.М., због кривичног дјела преваре из члана 239. став 3. у вези са ставом 1. и чланом 23. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, са измјенама - у даљем тексту: КЗ РС) и осуђени на казне затвора у трајању од по 2 (двје) године. Истом пресудом, на основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, са измјенама, у даљем тексту: ЗКП РС), обавезани су да на име паушала плате суду износ од по 300,00 КМ, а све у року од 15 (петнаест) дана од правоснажности те пресуде, те су на основу члана 108. став 3. ЗКП РС, обавезани да солидарно плате на име накнаде штете оштећеном М.К. д.о.о. Б.Л. износ од 129.491,81 КМ, у року од 3 (три) мјесеца по правоснажности те пресуде.

У жалбеном поступку, Окружни суд у Бањој Луци је пресудом број 71 0 К 096642 18 Кж 2 од 12.12.2018. године, одбио као неосновану жалбу браниоца тада оптуженог Н.В., а дјелимичним уважавањем жалбе браниоца тада оптуженог Е.М., преиначио цитирану пресуду Основног суда у Бањалуци у одлуци о кривичној санкцији и у одлуци о имовинскоправном захтјеву, тако што је Е.М., за кривично дјело преваре из члана 239. став 3. у вези са ставом 1. у вези са чланом 23. КЗ РС, за које је том пресудом оглашен кривим, на основу истог законског прописа и уз примјену одредби члана 32. и 33. истог закона, осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 9 (девет) мјесеци, а по службеној дужности и у односу на Н.В., преиначена је одлука о имовинско-правном захтјеву, тако што је, на основу члана 108. став 3. ЗКП

РС, оштећени М.К. д.о.о. Б. са имовинскоправним захтјевом упућен на парнични поступак, док је у преосталом дијелу првостепена пресуда остала неизмијењена.

Против тих пресуда, бранилац осуђеног Е.М., адвокат Х.В. из Б., поднио је захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) због повреде Кривичног закона, са приједлогом да се обе пресуде преиначе тако што ће се осуђени М. ослободити од оптужбе или да се обе пресуде укину и предмет врати на поновно одлучивање.

У одговору на Захтјев, републички јавни тужилац мр Ненад Брањеш је предложио да се Захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, у смислу одредби члана 354. ЗКП РС, ограничио само на испитивање оних повреда закона на које се позвао подносилац захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Одредба члана 350. ЗКП РС прописује да се овај ванредни правни лијек може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) овог закона (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. овог члана. Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није кориштено право побијања пресуде жалбом, као редовним правним лијеком, а када су у питању означене повреде материјалног и процесног закона, на ове основе побијања пресуде се није могуће позивати у Захтјеву ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Коначно, ограничењем прописаним у ставу 3. истог члана, се искључује могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

Захтјевом браниоца се указује на повреду Кривичног закона, тврдњом да реална дјелатност осуђеног, онако како је описана у изреци првостепене пресуде, не садржи све чињенице и околности које чине битна обиљежја кривичног дјела преваре из члана 239. став 3. у вези са ставом 1. и чланом 23. КЗ РС, те да због тога осуђени није могао бити осуђен за дјело које му је стављено на терет.

Изнесени приговори нису основани. Наиме, у чињеничном опису изреке првостепене пресуде описане су радње које је предузео осуђени М. које су, заједно са чињенично описаним радњама осуђеног Н.В. и оптуженог С.М. (према којем је раздвојен поступак), чиње једну цјелину и довеле су до извршења предметног кривичног дјела, јер је очигледно да је свака од предузетих радњи сваког од њих, била неопходно потребна да би до извршења кривичног дјела дошло, на начин да се, у намјери прибављања противправне имовинске користи, доведе у заблуду лице запослено као комерцијалиста у предузећу М.К. д.о.о. Б.Л., С.Б., лажним приказивањем чињеница и тако то лице наведе да на штету имовине предузећа М.К. , припреми уговор за купца З.г. д.о.о. Б., те након потписивања уговора, испоручи робу – цигарете по означеним рачунима. Дакле, сва тројица су својим предузетим радњама, описаним у изреци побијане пресуде, довели до формирања погрешне представе код комерцијалисте у предузећу М.К., о чињеницама које се односе на З.г. д.о.о. Б. и тако је довели у заблуду, те је навели да предузме штетно располагање – испоручи робу – цигарете, власништво оштећеног М.К. У тако описаној реалној дјелатности осуђеног, заједно са описаним реалним дјелатностима остале двојце и по оцјени овог суда,

садржана су сва обиљежја кривичног дјела преваре из члана 239. став 3. у вези са ставом 1. и чланом 23. КЗ РС.

Приговори из Захтјева којима се истиче да другостепена пресуда није уопште разматрала, нити одлучивала о жалбеном основу повреде Кривичног закона, на којег је у жалби на првостепену пресуду указивао бранилац, не могу се подвести под повреде Кривичног закона, као један од законом прописаном основу побијања правоснажне пресуде по захтјеву за заштиту законитости, већ се само могу подвести под повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. С тим у вези, како се бранилац у предметном Захтјеву није позвао на ову повреду, те како се, у смислу одредбе члана 354. став 1. ЗКП РС, приликом одлучивања о Захтјеву, испитују само оне повреде закона на које се подносилац позива, то су без основа приговори браниоца осуђеног, којима се указује на повреду Кривичног закона због недостатка разлога другостепеног суда о наведеним жалбеним приговорима.

Из разлога у преосталном дијелу образложења Захтјева, произлази да се Захтјевом доводи у питање правилност чињеничне основе побијане пресуде, те се на темељу чињеничних недостатака пресуде које подносилац Захтјева види, гради теза о почињеној повреди Кривичног закона.

Како се захтјев за заштиту законитости у смислу цитираних одредби из члана 350. ЗКП РС не може улагати по основу чињеничних недостатака правоснажне пресуде, то је поднесени Захтјев неоснован, јер повреда Кривичног закона, као основ за подношење овог правног лијека против правоснажне пресуде, подразумијева да су у тој пресуди потпуно и правилно утврђене одлучне чињенице, а да се правилном примјеном закона на такву чињеничну основу, имала донијети другачија одлука. У сваком случају, насупрот тврдње подносиоца Захтјева, првостепени суд је након детаљне анализе и оцјене свих изведених доказа, у поступку спроведеног у складу са одредбама ЗКП РС, извео правилан закључак, којег је прихватило и вијеће другостепеног суда, да се у радњама осуђеног стичу сва битна обиљежја кривичног дјела преваре из члана 239. став 3. у вези са ставом 1. и чланом 23. КЗ РС.

Из наведених разлога овај суд је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС, одлучио као у изреци пресуде, те је захтјев браниоца осуђеног одбијен као неоснован.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић